

SAOPŠTENJE 29/2024

Datum objave:
29.2.2024.

Preliminarni podaci

Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore

Januar 2024. godine

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore za mjesec januar 2024. godine, prema preliminarnim podacima iznosila je 260,8 miliona eura, što ukazuje na pad od 13,8% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvoz robe imao je vrijednost od 44,0 miliona eura, a **uvoz** 216,8 miliona eura. U odnosu na isti period prethodne godine izvoz je bio manji za 49,9%, a uvoz veći za 1,0%.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 20,3% i manja je u odnosu na isti period prethodne godine kada je iznosila 40,9%.

U strukturi izvoza prema standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji (SMTK) najviše su zastupljena **Mašine i transportni uređaji (sektor 7)**, u iznosu od 13,8 miliona eura (koje čine: Ostala transportna sredstva i opreme – 10,2 mil. eura i ostalo).

U strukturi uvoza prema SMTK-u najviše su zastupljeni **Mašine i transportni uređaji (sektor 7)** u iznosu od 55,5 miliona eura (koje čine: Drumska vozila – 20,4 mil. eura i ostalo).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u izvozu bili su: Češka (12,4 mil. eura), Srbija (12,3 mil. eura), i Kosovo (2,5 mil.eura).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u uvozu bili su: Srbija (34,1 mil. eura), Njemačka (24,0 mil. eura) i Kina (23,9 mil. eura). Spoljnotrgovinska robna razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA-e i sa Evropskom unijom.

Grafik 1. Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena po mjesecima, u mil. EUR

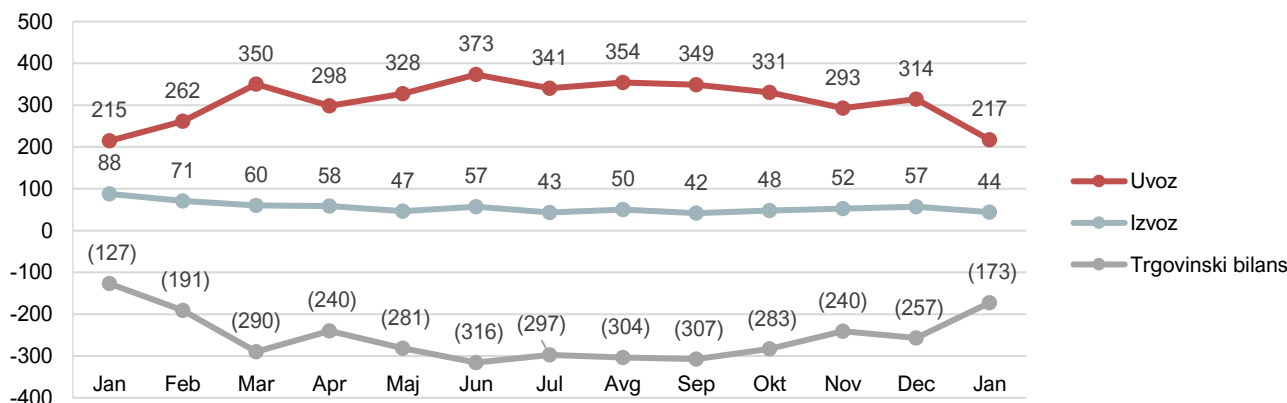

Tabela 1. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po mjesecima¹

u hilj. EUR

PERIOD	UVOZ	IZVOZ	SPOLJNOTRGOVINSKA ROBNA RAZMJENA	TRGOVINSKI BILANS
2023				
Januar	214 745	87 742	302 487	-127 003
Februar	261 507	70 845	332 352	-190 662
Mart	350 051	60 423	410 474	-289 629
April	298 165	58 395	356 561	-239 770
Maj	327 680	46 572	374 252	-281 108
Jun	373 084	57 322	430 407	-315 762
Jul	340 610	43 341	383 951	-297 269
Avgust	354 049	50 419	404 468	-303 629
Septembar	349 160	41 737	390 897	-307 424
Oktober	330 837	47 757	378 594	-283 079
Novembar	293 335	52 434	345 769	-240 902
Decembar	314 362	57 284	371 646	-257 077
2024				
Januar	216 803	43 972	260 775	-172 831

Tabela 2. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ				IZVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan 2023		Jan 2024		Jan 2023		Jan 2024		Jan 2023	Jan 2024
	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	u hilj. EUR	u hilj. EUR
SVIJET	100,0	214 745	100,0	216 803	100,0	87 742	100,0	43 972	-127 003	-172 831
Evropa	77,9	167 192	79,1	171 514	99,5	87 328	94,3	41 456	-79 864	-130 058
EU-27	44,1	94 645	46,4	100 489	52,7	46 238	46,3	20 343	-48 407	-80 146
CEFTA ²	22,5	48 377	23,6	51 140	45,7	40 055	43,8	19 256	-8 322	-31 884
Afrika	0,4	754	0,2	393	0,1	116	1,0	462	-637	69
Azija	18,4	39 611	16,4	35 566	0,1	116	3,1	1 351	-39 496	-34 215
Amerika	3,3	7 151	4,3	9 315	0,2	178	1,6	698	-6 973	-8 617
Okeanija	0,0	38	0,0	12	0,0	4	0,0	5	-34	-7
SAD	1,2	2 628	2,9	6 251	0,2	173	1,5	651	-2 456	-5 601
Kina	11,6	24 846	11,0	23 895	0,0	4	0,0	7	-24 842	-23 888
Rusija	1,7	3 726	0,2	495	0,1	62	0,0	0	-3 664	-495
Švajcarska	1,8	3 822	2,4	5 165	0,4	393	2,2	952	-3 429	-4 213
Japan	0,4	961	1,4	3 086	0,0	1	0,0	5	-960	-3 081
Turska	6,8	14 604	4,7	10 269	0,2	198	1,2	519	-14 407	-9 750
Brazil	0,4	954	0,8	1 690	0,0	0	0,0	1	-953	-1 689
Ujedinjeno Kraljevstvo	0,6	1 365	0,9	1 947	0,1	98	0,3	131	-1 267	-1 816

¹ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)² Albanija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Moldavija, Srbija i Kosovo

Tabela 3. Spoljnotrgovinska robna razmjena sa državama članicama EU i potpisnicama CEFTA-e³

u hilj. EUR

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ		IZVOZ		TRGOVINSKI BILANS	
	Jan 2023	Jan 2024	Jan 2023	Jan 2024	Jan 2023	Jan 2024
SVIJET	214 745	216 803	87 742	43 972	-127 003	-172 831
EU-27⁴	94 645	100 489	46 238	20 343	-48 407	-80 146
Austrija	2 309	2 779	64	214	-2 245	-2 565
Belgija	975	748	10	260	-966	-487
Bugarska	1 096	1 158	57	10	-1 040	-1 148
Češka	1 680	3 812	12 499	12 446	10 819	8 634
Danska	581	713	3 012	232	2 431	-481
Estonija	22	104	0	1	-22	-103
Finska	237	70	0	0	-237	-70
Francuska	4 937	5 468	207	41	-4 730	-5 427
Grčka	13 248	11 090	85	51	-13 163	-11 039
Holandija	5 997	7 710	96	47	-5 901	-7 663
Irska	798	973	0	0	-798	-973
Italija	11 868	9 339	534	791	-11 333	-8 548
Kipar	32	32	5	1	-27	-31
Letonija	160	51	0	391	-160	340
Litvanija	70	110	241	40	171	-70
Luksemburg	32	56	2 474	602	2 441	546
Mađarska	1 765	1 525	10	931	-1 755	-594
Malta	0	2	0	43	0	41
Njemačka	20 755	23 969	1 170	1 185	-19 585	-22 784
Poljska	4 891	4 205	1 233	1	-3 658	-4 204
Portugalija	222	206	2	0	-220	-205
Hrvatska	11 456	13 085	409	348	-11 047	-12 737
Rumunija	2 208	1 999	63	63	-2 144	-1 936
Slovačka	632	814	16	0	-616	-813
Slovenija	2 310	3 900	23 304	2 002	20 994	-1 898
Španija	3 593	3 495	513	425	-3 080	-3 069
Švedska	2 769	3 078	235	218	-2 535	-2 860
CEFTA	48 377	51 140	40 055	19 256	-8 322	-31 884
Albanija	2 733	3 928	1 006	2 320	-1 728	-1 608
Bosna i Hercegovina	9 602	10 537	15 054	1 655	5 452	-8 882
Moldavija	20	46	0	0	-20	-46
Sjeverna Makedonija	1 826	1 358	1 037	473	-789	-885
Srbija	32 297	34 082	21 332	12 313	-10 965	-21 769
Kosovo	1 898	1 189	1 626	2 494	-273	1 306
Ostale zemlje (izvan EU-27 i CEFTA-e)	71 724	65 174	1 450	4 373	-70 274	-60 801

³ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)⁴ Od januara 2021. godine, podaci spoljnotrgovinske robne razmjene sa Ujedinjenim Kraljevstvom su isključeni iz podataka Evropske Unije. Podaci spoljnotrgovinske robne razmjene sa Ujedinjenim Kraljevstvom su prikazani u tabeli 2.

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK⁵

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan 2023	Jan 2024	Jan 2024 Jan 2023	Jan 2023	Jan 2024	Jan 2024 Jan 2023
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
0-9 UKUPNO	214 745	216 803	101,0	87 742	43 972	50,1
0 Hrana i žive životinje	40 775	42 347	103,9	3 274	3 382	103,3
00 Žive životinje	3 367	3 072	91,2	22	14	64,2
01 Meso i prerada mesa	11 190	13 293	118,8	1 994	2 345	117,6
02 Mliječni proizvodi i jaja	4 887	4 609	94,3	18	63	300 ¹
03 Ribe i prerađevine od ribe	777	769	99,0	0	1	0,0
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	5 052	4 888	96,7	98	9	9,6
05 Povrće i voće	6 010	5 225	86,9	696	615	88,3
06 Šećer proizvodi od šećera i med	812	1 435	176,8	130	32	24,6
07 Kafa čaj kakao i začini	2 757	3 131	113,6	223	231	103,7
08 Stočna hrana (sem žita u zrnju)	2 066	1 829	88,5	68	50	73,5
09 Razni proizvodi za ishranu	3 858	4 096	106,2	26	22	84,0
1 Piće i duvan	6 621	5 866	88,6	416	2 685	300¹
11 Pića	4 852	4 093	84,4	416	2 685	300 ¹
12 Duvan i proizvodi od duvana	1 770	1 774	100,2	0	0	0,0
2 Sirove materije sem goriva	1 662	1 458	87,7	6 124	5 440	88,8
21 Kože sirove i krzna nečinjena	0	0	0,0	185	82	44,5
22 Uljano sjeme i plodovi	97	55	56,9	2	1	67,1
23 Sirovi kaučuk	5	1	28,5	0	0	0,0
24 Pluta i drvo	227	252	111,0	3 301	3 313	100,4
25 Celuloza i otpaci od hartije	0	0	0,0	70	112	159,5
26 Tekstilana vlakna i otpaci	85	68	80,8	1	3	300 ¹
27 Sirova đubriva i minerali	307	408	132,9	8	46	300 ¹
28 Mineralne rude i otpaci metala	270	45	16,8	2 557	1 826	71,4
29 Životinjske i biljne sirove materije	673	628	93,3	0	57	0,0
3 Mineralna goriva i maziva	18 595	19 534	105,1	65 778	11 370	17,3
32 Kameni ugalj koks i briketi	41	54	132,8	1 183	969	81,9
33 Nafta i naftni derivati	16 835	16 420	97,5	888	1 070	120,6
34 Gas prirodni i industrijski	721	754	104,7	0	0	0,0
35 Električna enegrija	998	2 307	231,1	63 706	9 331	14,6
4 Životinjska i biljna ulja i masti	1 042	1 224	117,5	77	84	109,2
41 Životinjska ulja i masti	101	121	119,5	36	61	168,7
42 Čvrste biljne masti i ulja	939	1 102	117,4	1	2	219,9
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	1	1	45,1	40	21	51,9
5 Hemijski proizvodi	25 027	28 763	114,9	3 034	3 725	122,8
51 Organski hemijski proizvodi	92	481	300 ¹	0	6	0,0
52 Neorganski hemijski proizvodi	555	157	28,3	8	400	300 ¹
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	1 474	1 916	129,9	3	1	19,3
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	14 141	17 047	120,5	2 869	3 064	106,8
55 Eterična ulja parfemski i toaletni preparati	4 063	4 156	102,3	30	57	189,9
56 Đubriva (osim sirovih)	125	164	131,8	0	0	0,0
57 Plastične materije u primarnim oblicima	251	330	131,5	23	22	97,4
58 Plastične mase u ostalim oblicima	2 268	2 240	98,8	89	26	29,1
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje pomenuti	2 058	2 271	110,4	11	148	300 ¹

⁵ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan 2023	Jan 2024	Jan 2024 Jan 2023	Jan 2023	Jan 2024	Jan 2024 Jan 2023
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
6 Proizvodi svrstani po materijalu	38 994	32 007	82,1	3 762	2 341	62,2
61 Koža proizvodi od kože i krzna	24	27	110,6	59	0	0,0
62 Proizvodi od kaučuka	1 577	1 515	96,1	2	1	57,1
63 Proizvodi od plute i drveta	2 851	2 587	90,7	524	427	81,5
64 Hartija karton i proizvodi od celuloze	3 121	2 940	94,2	38	0	0,0
65 Predivo tkanine i tekstilni proizvodi	1 264	1 200	94,9	27	8	28,4
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	7 720	9 258	119,9	236	213	90,0
67 Gvožđe i čelik	3 872	4 603	118,9	21	22	106,0
68 Obojeni metali	11 337	2 260	19,9	2 243	1 340	59,7
69 Proizvodi od metala nigdje drugo pomenuti	7 227	7 617	105,4	612	330	54,0
7 Mašine i transportni uređaji	49 507	55 467	112,0	3 281	13 792	300¹
71 Pogonske mašine i uređaji	587	861	146,7	11	69	300 ¹
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	4 126	6 057	146,8	471	327	69,3
73 Mašine za obradu metala	225	115	51,0	0	1	0,0
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	8 512	6 281	73,8	595	804	135,2
75 Kancelarijske mašine i za AOP	2 959	2 344	79,2	15	16	101,5
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	8 561	9 474	110,7	312	89	28,6
77 Električne mašine aparati i uređaji	8 726	9 297	106,5	251	313	125,0
78 Drumska vozila	15 509	20 426	131,7	1 531	1 962	128,2
79 Ostala transportna sredstva i opreme	302	612	202,4	95	10 211	300 ¹
8 Razni gotovi proizvodi	32 473	29 630	91,2	1 998	1 154	57,8
81 Montažne zgrade sanitarni uređaji	1 584	1 451	91,6	0	26	0,0
82 Namještaj i djelovi	3 781	4 406	116,5	125	55	44,1
83 Predmeti za putovanja	802	604	75,3	6	9	136,6
84 Odjeća	6 968	7 087	101,7	682	422	61,9
85 Obuća	3 244	3 357	103,5	91	73	80,4
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	1 605	5 152	300 ¹	76	100	132,5
88 Fotoaparati časovnici	440	391	88,8	0	1	300 ¹
89 Razni gotovi proizvodi	14 048	7 182	51,1	1 017	468	46,0
9 Proizvodi i transakcije nigdje drugo pomenuti	50	507	300¹	0	0	0,0

¹ Obračunati indeks veći je od 300,0

Tabela 5. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku Kombinovane nomenklature⁶

PODJELA PREMA ODSJEKU KOMBINOVANE NOMENKLATURE	Uvoz			Izvoz		
	Jan 2023	Jan 2024	Jan 2024 Jan 2023	Jan 2023	Jan 2024	Jan 2024 Jan 2023
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
I - XXI UKUPNO	214 745	216 803	101,0	87 742	43 972	50,1
I Žive životinje i životinjski proizvodi	18 261	19 759	108,2	1 718	2 050	119,3
II Povrće	8 028	7 071	88,1	666	590	88,6
III Životinjske ili biljne masti ulja i voskovi	1 146	1 428	124,6	41	23	56,4
IV Pripremljena hrana pića duvan	21 934	21 968	100,2	1 344	3 546	263,9
V Mineralni proizvodi	21 060	22 635	107,5	67 450	12 413	18,4
VI Proizvodi hemijske ili srodne industrije	22 800	26 350	115,6	2 923	3 676	125,8
VII Plastika guma i proizvodi od gume	6 863	7 415	108,0	421	222	52,7
VIII Sirove kože koža i krzno	904	705	78,1	253	98	38,8
IX Drvo proizvodi od drveta korpe drveni ugalj pluta	3 101	2 858	92,1	3 825	3 740	97,8
X Materijali i proizvodi papirne industrije	4 471	2 981	66,7	504	353	70,1
XI Tekstil i tekstilni proizvodi	8 019	8 055	100,5	701	424	60,5
XII Obuća kape i modni dodaci	3 415	3 509	102,7	94	74	78,6
XIII Proizvodi od kamena gipsa keramički proizvodi stakleni proizvodi	5 727	6 818	119,1	236	214	90,5
XIV Biseri drago kamenje i metali kovanice	5 452	674	12,4	2	4	209,4
XV Bazni metali i proizvodi od osnovnih metala	22 513	14 552	64,6	3 771	2 521	66,9
XVI Mašine i mehanički uređaji električna oprema	33 953	34 199	100,7	1 704	1 613	94,7
XVII Vozila i prateća transportna oprema	16 157	21 261	131,6	1 626	12 183	300 ¹
XVIII Optički medicinski i mjerni instrumenti satovi	2 419	5 978	247,1	102	113	111,2
XIX Oružje i municija	58	42	71,7	200	0	0,0
XX Razni proizvodi	8 436	8 542	101,3	151	113	75,0
XXI Umjetnička djela kolekcionarski predmeti i antikviteti	26	1	4,3	9	0	4,5

¹ Obračunati indeks veći je od 300,0

⁶ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od značaja za kreatore ekonomske politike kao i za donosiocje odluka. Podaci statistike robne razmjene sa inostranstvom služe kao osnovni izvor informacija za izradu statistike platnog bilansa statistike nacionalnih računa za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora kao i preduzećima za istraživanje tržišta i analizu poslovanja.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics Concept and Definitions UN,
- Statistics on the Trade of Goods User Guide EUROSTAT.

Usklađuje se sa regulativama iz dokumenta „European Legislation applicable to the Statistics relating to the trading of goods“ vezane za EXTRASTAT:

- Regulativa Evropskog Parlamenta i Savjeta broj 471/2009,
- Regulativa Evropske komisije broj 92/2010,
- Regulativa Evropske komisije broj 113/2010.

Nazivi zemalja su u skladu sa Geonomenklaturom koja se primjenjuje u Evropskoj statistici spoljne trgovine robama.

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002 godine koristi se kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u Službenom listu Crne Gore za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- Izvoz,
- Pasivno oplemenjivanje,
- Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom.

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- Uvoz za slobodni promet,
- Aktivno oplemenjivanje,
- Prerada robe pod carinskim nadzorom.

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST) koja se zasniva na standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK) 4. revizija. Šifra svakog klasifikovanog proizvoda je takva da prva cifra označava - sektor dvije cifre – odsjek tri cifre – grupu četiri cifre – podgrupu a pet cifara – poziciju odnosno proizvod.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Spoljna trgovina](#)